

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان

دکتر خداداد خدادادی دانشجو

مهندس پریسا سلیمان پور بروجنی

مهندس محمدحسین افقزی

مهندس فرشته صادقی اسکندری

مهندس مریم امینی

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان

دکتر خداداد خدادادی دشتکی، مهندس پریسا سلیمان پور بروجنی، مهندس
محمدحسین افقری، مهندس فرشته صادقی اسکندری، مهندس مریم امینی
ویراستار علمی: دکتر آیین قاسمی، انتشارات نامه خرد :::: نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۷ ::::
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه :::: شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۸۳۰-۸-۹ :::: تعداد صفحات: ۱۹۲ :::: قطع: وزیری ::::
قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال ::::

- عنوان و پدیدآور: ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان / خداداد خدادادی دشتکی، آیین قاسمی، پریسا سلیمان پور بروجنی، محمدحسین افقری، فرشته صادقی اسکندری، مریم امینی.
- مشخصات نشر: تهران: نامه خرد، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهری: ۱۹۴ صفحه.
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۸۳۰-۸-۹
- وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
- یادداشت: [نویسندگان] خداداد خدادادی دشتکی، پریسا سلیمان پور بروجنی، محمدحسین افقری، فرشته صادقی اسکندری، مریم امینی.
- موضوع: ساختمان‌سازی - قوانین و مقررات - ایران - اصطلاح‌ها و تعبیرها

■ موضوع: Building Laws - Iran - Terminology

■ موضوع: ساختمان‌سازی - ایران - اصطلاح‌ها و تعبیرها

■ موضوع: Building - Iran - Terminology

■ موضوع: شهرسازی - اصطلاح‌ها و تعبیرها

■ موضوع: City Planning -- Terminology

■ شناسه افزوده: خدادادی دشتکی، خداداد، ۱۳۵۰ -

■ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ت ۴ / KMH۳۴۰۲

■ رده‌بندی دیویی: ۳۴۳/۵۵۰۷۸۶۹۰۳

■ شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۱۰۳۸۴

نشر نامه خرد

تهران: خیابان شادمان، پلاک ۱۳، طبقه دوم، واحد ۹
چاپخانه: چاپخانه آیین دشتکی، تهران
تلفن: ۰۲۱-۳۵۵۷۷۱۰۵
فکس: ۰۲۱-۳۵۵۷۷۱۰۴

E-mail:
Zu_tahbi_publication@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۷	پیشگفتار
۱۹	بخش اول: تعاریف و مفاهیم: اجرا
۱۹	این نامه ساختمانی:
۱۹	ابلاغ شروع عملیات ساختمانی:
۱۹	اجرا - ساختن - ساز:
۱۹	اجرا - فرم ساختمان:
۱۹	اجرا - مسائل اجرایی:
۱۹	اسناد اجرایی:
۲۰	اسناد پیمان:
۲۰	بالا کاری:
۲۰	ب ساز بفروش:
۲۰	برآورد حين استفاده:
۲۰	برآورد هزینه اجرای:
۲۰	حق الزحمه:
۲۰	تعرفه:
۲۱	برپایی:
۲۱	برنامه زمانی اجرای کار:
۲۱	بیمه:
۲۱	پایان کار:
۲۱	پذیرش مناقصه:
۲۱	پروانه ساخت - مجوز ساخت:
۲۱	جوب بست - داربست:
۲۱	پیش سازی:
۲۱	پیمان:
۲۲	پیمانکار:
۲۲	پیمانکار جز:
۲۲	پیمان مشروط:
۲۲	تخمین شده مالی:
۲۲	پیش پرداخت:

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان

۲۲	حائل موقت:
۲۲	خلاف آیین نامه ای:
۲۲	دستور العمل فضابندی:
۲۲	رئیس کارگاه:
۲۳	ساختمان ضد آتش:
۲۳	سرمایه گذار:
۲۳	شرایط خصوصی:
۲۳	شرایط عمومی:
۲۳	عضو سازمان نظام مهندسی:
۲۳	قرارداد:
۲۳	تضمین حسن انجام کار:
۲۳	تحويل موقت:
۲۴	تحويل قطعی:
۲۴	کارفرما:
۲۴	مجری طرح:
۲۴	وظایف مجری:
۲۴	ساختار کارهای پروژه:
۲۵	عناصر پروژه:
۲۵	هزینه مستقیم پروژه:
۲۵	هزینه غیر مستقیم پروژه:
۲۵	مبانی طراحی:
۲۵	معیارهای طراحی:
۲۵	مقررات فنی:
۲۶	مقررات ملی ساختمان:
۲۶	کار، کارگاه، تجهیز و برجیدن کارگاه:
۲۶	گود برداری:
۲۶	مقررات کارگاه:
۲۶	کارهای دانش:
۲۷	کارهای موقت:
۲۷	نمهد اجرا:
۲۷	مدیر طرح:
۲۷	مدیر پروژه:
۲۷	مدیر ساخت:
۲۷	مشاور:
۲۷	مشخصات فنی:
۲۷	مشخصات فنی عمومی:
۲۸	مشخصات فنی خصوصی:
۲۸	ضریب منطقه:
۲۸	ضریب طبقات:

ترمیم‌ولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان ::::

۲۸	ضریب سختی و صعوبت:
۲۸	نقشه برداری:
۲۹	مصالح، تجهیزات، ماشین آلات و ابزار، تاسیسات و ساختمان های موقت، وسایل:
۲۹	مطالعات امکان سنجی:
۲۹	پیش راه اندازی:
۳۰	معمار:
۳۰	مناقصه:
۳۰	مهندس مشاور:
۳۰	مهندس ناظر:
۳۰	نظارت:
۳۱	:::: بخش دوم: تعاریف و مفاهیم اراضی و زمین ::::
۳۱	آمار ساز: زمین:
۳۱	اتحادیه شهرداری‌ها:
۳۱	اتحادیه شهرداری های کشور:
۳۲	اتحادیه صنفی:
۳۲	اتحادیه منطقه‌ای صنفی:
۳۲	احیای اراضی:
۳۲	احیای زمین:
۳۲	اراضی آیش:
۳۳	اراضی بایر:
۳۳	اراضی بایر شهری:
۳۳	اراضی جنگلی:
۳۳	اراضی خالصه:
۳۳	اراضی دایره:
۳۴	اراضی دولتی:
۳۴	اراضی ساخنی:
۳۴	اراضی شهری:
۳۴	اراضی کشت موقت:
۳۵	اراضی متعلق به دولت:
۳۵	اراضی متعلق به شهرداری:
۳۵	اراضی مستحدثه:
۳۵	اراضی مستحدث:
۳۵	اراضی منابع طبیعی:
۳۶	اراضی موات:
۳۶	اراضی موات شهری:
۳۶	اراضی و ابنیه و مؤسسات مورد احتیاج عملیات عمرانی:
۳۶	استان:
۳۷	استاندار:
۳۷	املاک منسوب المنفعه:

۳۷	املاک در حکم مصرفی:
۳۷	اموال امانی:
۳۷	اموال دولت:
۳۷	اموال دولتی:
۳۸	باغ:
۳۸	باغ چای:
۳۸	باغ میوه:
۳۸	بخش عشایری:
۳۹	برنامه درازمدت:
۳۹	برنامه سالانه:
۳۹	برنامه عملیانه:
۳۹	بستر:
۴۰	بستر (رودخانه):
۴۰	بناهای ضروری:
۴۰	بندر صیادی:
۴۰	بودجه:
۴۰	دولت:
۴۱	بودجه عمومی دولت:
۴۱	بودجه کل کشور:
۴۲	بهای عادلانه (املاک):
۴۱	بهای عادلانه:
۴۱	پیمانکاری طراحی و ساخت:
۴۲	تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی:
۴۲	شبکه توزیع برق:
۴۲	تأسیسات برق صنعتی:
۴۲	تأسیسات زیربنایی و تریان‌های اصلی و حیاتی:
۴۳	تأسیسات عمل‌آوری:
۴۳	شبکه فاضلاب:
۴۳	مخابرات:
۴۳	تصرف:
۴۳	تقوای اخلاق:
۴۴	تقوای خدمت:
۴۴	تیت اسناد:
۴۴	حدود راه آهن:
۴۴	حدود صنعتی:
۴۴	حریم:
۴۵	حریم اراضی:
۴۵	حریم راه آهن:
۴۵	حوزه شهری:

ترمیم‌ولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان ::::

۴۵	دهات خرده مالک:
۴۵	دهستان:
۴۵	دهکده مجاور جنگل:
۴۵	رشته‌های مرتبط با ساختمان:
۴۶	روستا:
۴۶	روستایی:
۴۶	زراعت (کشاورزی):
۴۶	زارع صاحب نسق:
۴۷	زمین آبی:
۴۷	زمین باغ:
۴۷	زمین خالی:
۴۷	زمین دیم:
۴۷	زمین رها شده:
۴۷	زمین موات:
۴۷	زمین‌های متعلق به دولت:
۴۸	زمینهای شیدار و نحوه احداث بنا:
۴۸	ساختمان‌های دولتی:
۴۸	ساختمان‌های عمومی و دولتی مهم:
۴۹	ساختمانهای آموزشی:
۴۹	ساختمانهای بهداشتی:
۴۹	ساختمانهای تفریحی:
۴۹	شرکت عمران شهرهای جدید:
۴۹	شرکت عمران و بهسازی شهری:
۵۰	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران:
۵۰	شهر:
۵۰	شهر جدید:
۵۰	شهرداری:
۵۰	علائم و نشانه‌های زمینی:
۵۱	توسعه و عمران:
۵۱	عمران و احیای قابل قبول:
۵۱	عطیات اجرایی:
۵۱	عناصر تقسیمات کشوری:
۵۱	کاداستر:
۵۱	محلّه:
۵۲	مرتفع:
۵۲	مرتفع طبیعی:
۵۲	مرتفع مشجر:
۵۲	مرکز استان:
۵۲	مرکز بخش:

ترمیم‌ولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان

۵۳	مرکز دهستان:
۵۳	مرکز شهرستان:
۵۳	حريم شهرها:
۵۳	ناحیه:
۵۳	ملک عمومی:
۵۴	مناطق محروم:
۵۴	منطقه:
۵۴	منطقه شهری:
۵۵	بخش سوم: تعاریف و مفاهیم اسناد و مالکیت
۵۵	مفهوم ما:
۵۵	ملک:
۵۶	انواع ملک و تعارف آن:
۵۶	آبارتمان:
۵۶	انبار:
۵۶	برج:
۵۶	برج باغ:
۵۶	زمین:
۵۶	مجتمع:
۵۷	مجتمع اداری:
۵۷	مجتمع اداری تجاری:
۵۷	مجتمع تجاری (پاساژ):
۵۷	مجتمع مسکونی:
۵۷	مستغلات:
۵۷	ملک اداری:
۵۸	ملک تجاری:
۵۸	مغازه:
۵۸	منک مسکونی با موقعیت اداری و تجاری:
۵۸	ویلايي:
۵۹	انواع ملک از نظر نوع سند:
۵۹	سند:
۵۹	سند رهنی:
۵۹	سند قطعی (دارای سند مالکیت):
۵۹	سند قول نامه ای:
۶۱	بخش چهارم: تعاریف و مفاهیم افراز و تفکیک
۶۱	افراز:
۶۱	اقدامات واحد ثبتی محل در رسیدگی به افراز:
۶۲	درخواست افراز:
۶۳	شرایط درخواست افراز:
۶۴	مرجع درخواست افراز:

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان ::::

مرجع در خواست تفکیک و افراز:	۶۴
تعریف تفکیک:	۶۵
تفکیک آپارتمان:	۶۵
تفکیک اراضی:	۶۵
تفکیک اعیان:	۶۶
تفکیک املاک:	۶۷
تفکیک ساختمان:	۶۸
تفکیک عرصه:	۶۹
موانع تفکیک:	۷۰
تعریف تبع:	۷۰
تفاوت تفکیک و افراز:	۷۱
:::: باس بنام: تعاریف و مفاهیم بافت ::::	۷۵
بافت:	۷۵
بافت چیست؟	۷۵
بافت بصری:	۷۵
بافت ترسیمی:	۷۵
بافت تصویری:	۷۶
بافت لامسه ای:	۷۶
بافت های دارای میراث فرهنگی:	۷۶
بافت های شهری (فاقد میراث شهری):	۷۶
بافت های حاشیه ای (سکونتگاه های غیررسمی):	۷۶
بافت روستایی:	۷۷
بافت شهری:	۷۷
بافت فرسوده:	۷۷
حومه شهری:	۷۸
منطقه شهری مرکز شهر:	۷۸
انواع مداخله:	۷۸
بهسازی:	۷۸
حفاظت:	۷۸
نوسازی:	۷۸
نوسازی شهرها:	۷۸
فضای سبز شهری:	۷۹
فضاهای سبز بهینه ای:	۷۹
تعاریف و مفاهیم پایه و تقسیم بندی های فضای سبز:	۷۹
فضاهای سبز بهینه ای:	۸۲
پارک ها:	۸۲
طبقه بندی پارک ها بر اساس هویت:	۸۲
پارک انسان ساخت:	۸۲
پارک جنگلی:	۸۲

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان

۸۲	طبقه بندی پارک ها براساس اهمیت مقیاس و حوزه ی نفوذ:
۸۲	پارک بین المللی:
۸۳	پارک ملی:
۸۳	پارک های ملی آثار تاریخی:
۸۳	پارک های ملی ذخایر:
۸۳	پارک های ملی نظامی:
۸۳	پارک های ملی یادبود:
۸۳	پارک شهری:
۸۴	پارک همسایگی:
۸۴	پارک محله ای:
۸۴	پارک ناحیه ای:
۸۴	پارک منطقه ای:
۸۴	پارک فراشهری (یا پارک ملی بزرگ):
۸۵	طبقه بندی پارک با بر اساس عملکرد:
۸۵	پارک آموزشی:
۸۵	پارک تجاری:
۸۵	پارک تفریحی:
۸۵	پارک صنعتی:
۸۵	پارک علمی:
۸۵	پارک ورزشی:
۸۶	باغ ها:
۸۶	فضای سبز خطی:
۸۶	کمربندهای سبز:
۸۶	فضای سبز معابر:
۸۷	میدان:
۸۷	فضای سبز گذرگاه ها:
۸۷	فضای سبز حاشیه ای:
۸۷	رفیوژ میانی:
۸۷	فضاهای اصلاح ترافیک:
۸۷	فضای سبز عمودی:
۸۸	بام های سبز:
۸۹	دیواره های سبز:
۹۱	بخش ششم: انواع پروانه های ساختمانی :::
۹۱	گردش کار صدور پروانه:
۹۲	گردش کار استعلام طرح:
۹۴	گردش کار صدور پروانه ساختمانی:
۹۴	عوارض صدور پروانه:
۹۵	مدارک لازم جهت ثبت درخواست استعلام:
۹۵	مدارک لازم جهت درخواست پروانه ساختمانی:

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان :: ۱۱

۹۷	بخش هفتم: تعاریف و مفاهیم پایه حقوقی و قوانین
۹۷	علم حقوق:
۹۷	حقوق بین المللی خصوصی:
۹۷	حقوق داخلی خصوصی:
۹۷	حقوق بین المللی عمومی:
۹۷	حقوق داخلی عمومی:
۹۸	حقوق عمومی:
۹۸	قانون ادعای خسارت و ضرر و زیان:
۹۹	قانون بیمه:
۹۹	قانون حق بیمه:
۹۹	قانون بهرامت:
۹۹	قانون بوقه مالی (ضبط درصد حسن انجام کار):
۱۰۰	قانون ضمانت:
۱۰۰	قانون قرارداد ها:
۱۰۰	نقض قرارداد:
۱۰۰	قانون کیفری:
۱۰۰	قانون مدنی:
۱۰۱	قوانین موضوعه:
۱۰۱	مسامحه و سهل انگاری:
۱۰۱	مسئولیت محض:
۱۰۲	مسئولیت نیابتی:
۱۰۳	بخش هشتم: تعاریف و مفاهیم محدوده و کاربری و طرح ها ::
۱۰۳	خطوط و مقررات:
۱۰۳	طرح:
۱۰۴	طرح عمرانی:
۱۰۴	طرح آماده سازی توسعه های جدید در شهرها:
۱۰۴	طرح های بهسازی، نوسازی، بازسازی و مرمت بافت ها:
۱۰۴	طرح تفصیلی:
۱۰۴	طرح تفصیلی موضوعی:
۱۰۵	طرح تفصیلی موضوعی:
۱۰۵	طرح جامع سرزمین:
۱۰۶	طرح جامع شهری:
۱۰۶	طرح شهرهای جدید:
۱۰۶	طرح شهرک های مسکونی:
۱۰۶	طرح سایر شهرک ها (صنعتی، تفریحی):
۱۰۷	طرح هادی شهری:
۱۰۷	طرح مطالعاتی:
۱۰۷	انواع کاربری های شهری براساس طرح های جامع و طرح تفصیلی:
۱۰۷	محدوده استحفاظی یا حریم:

۱۰۸	محدوده خدماتی:
۱۰۸	محدوده شهری:
۱۰۸	محدوده قانونی:
۱۰۸	تعریف مفهوم کاربری و انواع آن:
۱۰۸	کاربری آموزشی:
۱۰۸	کاربری اداری - دولتی:
۱۰۸	کاربری انبارداری:
۱۰۸	کاربری بهداشتی - درمانی:
۱۰۹	کاربری پارکینگ:
۱۰۹	پارکینگ:
۱۰۹	کاربری - تجاری:
۱۰۹	کاربری - تفریحات شهری:
۱۰۹	کاربری خدمات شهری:
۱۰۹	کاربری خدمات عمومی:
۱۰۹	کاربری حمل و نقل:
۱۰۹	کاربری صنعتی:
۱۰۹	کاربری فرهنگی - مذهبی:
۱۰۹	کاربری فضای سبز:
۱۱۰	کوچه:
۱۱۰	کاربری مختلط:
۱۱۰	کاربری مسکونی:
۱۱۰	مشخصات فنی و اجرایی:
۱۱۰	عملیات اجرایی - ساخت:
۱۱۰	روش طرح و ساخت:
۱۱۰	مساحت زیربنا:
۱۱۰	زیربنا خالص:
۱۱۱	زیربنا ناخالص:
۱۱۱	ارتفاع طبقه و بنا:
۱۱۱	اعضاء باربر:
۱۱۱	بار زنده:
۱۱۱	بار مرده:
۱۱۱	جزئیات تیب:
۱۱۱	پوسته خارجی:
۱۱۱	دوره اجرا:
۱۱۲	ساختمان های بتنی پیش ساخته:
۱۱۲	میان طبقه:
۱۱۲	ایمنی در حین بهره برداری ساختمان:
۱۱۲	نمای عمومی بنا:
۱۱۳	ضوابط و معیارهای فضاهای آموزشی:

ترمینولوژی حقوق معماری، شهرسازی و ساختمان ::::

- ۱۱۳..... بخش اول : استاندارد تجهیزات و مبلمان فضاها:
- ۱۱۳..... *تخته سبز : ۱.....
- ۱۱۳..... *میز و نیمکت مدارس:
- ۱۱۳..... *میز و صندلی مدرس : ۲.....
- ۱۱۴..... *میز و نیمکت دو نفره مدارس:
- ۱۱۴..... *چهارپایه مدارس ۲.....
- ۱۱۵..... *صندلی دسته دار : ۳.....
- ۱۱۵..... *میز تحریر : ۱.....
- ۱۱۶..... *ابعاد صندلی های میز تحریر : ۳.....
- ۱۱۶..... *درخت آبی میز مدارس ۳.....
- ۱۱۶..... *تجهیزات میز کامپیوتر : ۳.....
- ۱۱۷..... *تجهیزات آبخانه ها.....
- ۱۱۷..... *ابعاد ملزومات کتابخانه.....
- ۱۱۷..... * قفسه کتاب مدارس.....
- ۱۱۷..... *ویژگیهای تجهیزات آزمایشگاه.....
- ۱۱۷..... * میز آزمایشگاهی : ۱.....
- ۱۱۸..... قفسه آزمایشگاهی : ۲.....
- ۱۱۸..... *میز و صندلیهای کنفرانس ۳.....
- ۱۱۹..... *حدافل فواصل و ابعاد تجهیزات (میز و صندلی) :.....
- ۱۲۰..... *چیدمان کلاسهای مقاطع ابتدایی:
- ۱۲۱..... *چیدمان کلاسهای مقاطع راهنمایی:
- ۱۲۳..... *چیدمان کلاسهای مقاطع دبیرستان:
- ۱۲۴..... *چیدمان سایر فضاهای قابل استفاده در کلیه مقاطع:
- ۱۲۵..... بخش دوم :ضوابط و استانداردهای کلیه فضاها:
- ۱۲۵..... آیین کار ایمنی درهای مدارس ۱.....
- ۱۲۶..... *آیین کار ایمنی پنجرههای مدارس ۱.....
- ۱۲۷..... *آیین کار ایمنی کریدورها و راهروهای مدارس ۲.....
- ۱۲۸..... * ضوابط طراحی ایمنی پلکان ۱.....
- ۱۲۸..... * ضوابط طراحی برای معلولین:
- ۱۲۸..... * ضوابط محوطه مدرسه ۱.....
- ۱۲۹..... پارکینگهای عمومی ۲.....
- ۱۲۹..... * ورودی ها ۱.....
- ۱۲۹..... * راهرو ۲.....
- ۱۲۹..... * ضوابط پله ها.....

- ۱۳۹.....*ضوابط بازشوها (در و پنجره).....
- ۱۳۱.....ضوابط فضاهای بهداشتی.....
- ۱۳۲.....استاندارد فضاهای آموزشی کودکان و دانش آموزان استثنائی : ۱.....
- ۱۳۵.....«روشنایی مدارس : ۱.....
- ۱۳۶.....«آیین کار اصول شناخت، مکان یابی و طراحی فضاهای باز برای بازی کودکان (۱ تا ۶ سال):.....
- ۱۳۷.....«اطلاعات موجود در زمینه مکانیابی ۱.....
- ۱۳۷.....عرصه ها و حریم ها.....
- ۱۳۸.....دسترسی پیاده:.....
- ۱۳۹.....آیین نامه انتخاب زمین:.....
- ۱۴۱.....ضمیمه «ا» «ضوابط طراحی ساختمانهای آموزشی».....
- ۱۴۱.....ضوابط فضای آموزشی.....
- ۱۴۳.....واژه نامه.....
- ۱۷۱.....منبع گنجینه اطلاعات تخصصی معماری.....
- ۱۹۳.....منابع و مآخذ.....

www.ketaboo.ir

پیشگفتار

هدف و ساختار اثر مبتنی بر آشنایی با مباحث و واژگان دارای کاربرد زیاد در زمینه‌ی ساختمان خصوصا معماری و شهرسازی از نگاه و منظر مقررات و ضوابط و به عبارت بهتر تجانس آن با علم حقوق است که عمده اصطلاحات را شرح می‌دهد. در عین حال در دسترس نبودن کتابی جامع تا کنون در این حوزه‌ی بین رشته‌ای، دلیل تألیف کتاب حاضر است و اهمیت آن برای نویسندگان روشن بود.

این جانب در طول دوره تدریس درس حقوق معماری برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد رشته معماری دریافتم این خلا وجود دارد لذا با همکاری و پیشنهاد چهار نفر از دانشجویان عزیز رشته معماری و تشکیل جلسات متعدد و علی‌رغم سختی‌های رادربا، پیری شدن حدود یک سال از زمان شروع کار، به لطف پروردگار عالم که خود اعلا خالق و معمار نظام کونیا است، تلاش‌ها به ثمر نشست و اینک در معرض نگاه کارشناسانه شما عزیزان قرار دارد.

روش تحقیق و تتبع، بیشتر کتابخانه‌ای و بعضا مراجعه به سایت‌ها و مراجعه‌ی حضوری به سازمان‌ها و مراجع مرتبط بوده است.

امید است خوانندگان گرامی که عمدتا از جامعه مهندسين عمران، شهرسازی و معماری و سازمان نظام مهندسی، شهرداری‌ها، پیمانکاران، حقوقدانان و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی می‌باشند بعد از مطالعه‌ی کتاب، دیدگاه و آموزه‌های خود را برای کسب تجارب مولفین و اصلاحات در جاپ‌های بعدی انعکاس دهند.

در پایان لازم می دانم از همکاران محقق و دارای انگیزه قوی؛ مهندس پریسا سلیمان پور بروجنی، مهندس محمدحسین افق‌ری، مهندس فرشته صادقی اسکندری و مهندس مریم امینی که در تألیف کتاب کمک کرده اند تشکر نمایم. همچنین از انتشارات نامه خرد و مدیران آن خصوصاً سرکار خانم فتحی و نیز از جناب آقای دکتر آرین قاسمی ویراستار علمی، صمیمانه قدردانی می کنم.

خداداد خدادادی دشتکی

استادیار و عضو هیات علمی گروه حقوق دانشگاه پیام نور
۱۵ رمضان المبارک همزمان با میلاد امام حسن مجتبی (علیه السلام)
۱۰ خرداد ۱۳۹۷